

Rechtsgeschiedenis (A002115)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*
Studiepunten 5.0 **Studietijd** 135 u **Contacturen** 45.0 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2023-2024

A (semester 2) Nederlands Gent hoorcollege 45.0 u

Lesgevers in academiejaar 2023-2024

Delafontaine, Ramses RE21 Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2023-2024

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de geschiedenis	5	A
Bachelor of Science in de politieke wetenschappen	5	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in de geschiedenis	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de geschiedenis	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Rechtsgeschiedenis, recht, instellingen, geschiedenis

Situering

Dit basisvak wil studenten vertrouwd maken met de evolutie van het recht en enkele van de belangrijkste rechtsregels uit het verleden.

Inhoud

Als inleiding wordt, zeer kort, een overzicht gegeven van enkele basisbegrippen van het hedendaags recht en de grote visies op de rechtsgeschiedenis.

Een eerste deel van de cursus bestaat dan uit een overzicht van de vorming van het recht in het Europa van de vroege middeleeuwen tot nu. Daarbij wordt ingegaan op de wetgeving, rechtsleer, rechtspraak en gewoonte in de verschillende tijdvakken en, in beperkte mate, op de vindplaatsen van oude rechtsbronnen.

In een tweede deel komt het rechtshistorisch onderzoek aan bod. In welke mate verschilt de rechtshistorische kritiek van de algemene historische kritiek en hoe kunnen bestaande onderzoeksmethoden van het historisch onderzoek gebruikt worden voor rechtshistorisch onderzoek.

In het derde deel komen de rechtsregels van het oude recht aan bod. Daarbij gaat de aandacht vooral naar thema's die van belang zijn voor historici. De lesgevers behandelen twee thema's uitgebreid in de hoorcolleges:

- de vrouwen(on)rechtsgeschiedenis
- het strafrecht.

Enkele andere thema's volgen het voorwerp van begeleide zelfstudie:

- de rechtspositie van de vreemdeling in het verleden
- de rechten van minderjarigen
- huwelijk en echtscheiding
- erfrecht en huwelijksvermogensrecht.

De begeleide zelfstudie start met een korte inleiding tot enkele essentiële begrippen en met afsluitende sessie ter behandeling van tijdens de zelfstudie gerozen vragen.

Tot slot behandelt de cursus het specifieke probleem van de historicus als expert in rechtszaken.

Begincompetenties

Vertrouwd zijn met de algemene geschiedenis en de beginselen van de historische kritiek.

Eindcompetenties

- 1 Vertrouwd zijn met de grote lijnen van de ontwikkeling van de recht in Europa en ook met de evolutie van de belangrijkste deelgebieden ervan.
- 2 Beter begrijpen van de juridische elementen van maatschappelijke fenomenen uit het verleden.
- 3 Onderkennen dat het recht in het verleden een belangrijke maatschappelijke kracht is geweest die niet mag genegeerd worden in het historisch onderzoek.
- 4 Zelf kunnen doornemen van algemene rechtshistorische literatuur in het kader van eigen onderzoek.
- 5 Kennis van een beperkt aantal specifieke rechstermen.
- 6 Inzicht in de wisselwerking tussen recht en maatschappij.
- 7 Besef van het verschil tussen het recht in theorie en de toepassing ervan in de praktijk.

- 8 Aanpassen van methoden van historisch onderzoek aan de specifieke noden van rechtshistorisch onderzoek.
- 9 Besef van het verschil tussen het recht van vroeger (recht=instrument van discriminatie o.m. tegenover vrouwen en vreemdelingen) en vandaag (recht= wapen in de strijd tegen discriminatie).

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk mits gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Zie inhoud.

1. Hoorcollege
2. Begeleide zelfstudie
3. Zelfstandig werk

Leermateriaal

D. Heirbaut, Privaatrechtsgeschiedenis van de Romeinen tot heden, 2005, 17 euro. Aan te vullen met teksten op UFORA en slides.

Referenties

GILISSEN, J., Historische inleiding tot het recht; VAN CAENEGEM, R., Geschiedkundige inleiding tot het recht; GODDING, P., Le droit privé dans les Pays-Bas méridionaux; DE RUYSSCHER, D., Westers recht in ontwikkeling; MONBALLYU, J., Zes eeuwen strafrecht; MONBALLYU, J., Geschiedenis van het familierecht.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Er is mogelijkheid tot vraagstelling (schriftelijk of mondeling) tijdens en na de hoorcolleges en tijdens het wekelijkse spreekuur van de titularis. Vragen kunnen per mail gesteld worden: dirk.heirbaut@UGent.be; ramses.delafontaine@ugent.be
Via de rubriek 'Documenten' op UFORA worden bijkomend verschillende teksten over rechtsgeschiedenis ter informatie aangeboden.

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijk examen met open vragen, openboekexamen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijk examen, openboekexamen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

(Goedgekeurd)

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Evaluatiemoment

Periodegebonden: examen (100%)

Evaluatievorm

Deel hoorcollege: schriftelijk examen met open vragen.

Deel begeleide zelfstudie: schriftelijk openboekexamen.

Eindscoreberekening

Periodegebonden: examen (100%)

Tot en met 10 afronding naar boven.

Vanaf 10 afronding naar beneden.

Faciliteiten voor werkstudenten

1. I.v.m. mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid

Na overleg met de docenten, kan aan de erkende werkstudent de mogelijkheid aangeboden worden om tot vrijstelling van aanwezigheid in bepaalde lessen vervangende opdracht(en) te maken of bijkomend cursusmateriaal te studeren.

2. I.v.m. mogelijkheid tot verplaatsen van examen

Geen mogelijkheid tot examen op ander tijdstip.

3. I.v.m. alternatief tijdstip voor feedback

Mogelijkheid tot feedback na afspraak tijdens de kantooruren.